

Jungen uden de, der ere saa vante til at gaae paa Klipperne, som Færingerne, der kan bestige Den, og det endda ikke uden Livsfare, saa jeg troer ikke, der kan være mindste Betænkelse for Thinget, ved at vedtage dette Lovudkast.

Kierkegaard: Ja, den høitærede Minister har gjentaget, at det er af ringe Interesse, enten Den bliver solgt til Selveiendom eller til Arvefæste. Det berører, som Thinget vil bemærke, ikke det, jeg efter Gyne har søgt at gjøre gjældende, nemlig det Spørgsmaal: hvorfor svarer et Ministerium ikke, naar man paa sømmelig Maade spørger om Oplysninger, imedens det dog fordrer, at man skal stemme i Sagen. Den høitærede Minister har yttret en Formodning om, at hans Formand i Ministeriet har antaget, at de smaa Capitaler histoppe vilde gjøre det lettere at afhænde Den til Arvefæste. Dette er atter en Formodning; jeg paaskjønner som et Bidrag til at oplyse Sagen, forsaavidt den tænkes givet af en Uvedkommende; men fra Ministeriet er det, saavidt jeg kan skjønne, atter et Ikke-Svar paa det forelagte Spørgsmaal. Den høitærede Minister har igjen oplyst, at det er et fordeelagtigt Bud. Jeg drifter mig ikke til at tvivle om en Sag, hvori Ministeren er saa sikker, og hvori han naturligtvis har langt større Kundskab end jeg. Jeg berørte blot de underlige Modsigelser, der under denne Sags 2den Behandling ere komne frem i den Henseende. Forresten maa Budet for mig være fordeelagtigt eller ufordeelagtigt; det er ikke af den Grund, at jeg stemmer mod Loven. Nei! jeg stemmer mod Loven, fordi jeg kender nok et gammelt Ordsprog, som siger: naar man har sagt a, saa skal man ogsaa sige b, og at det f. Ex. har den Anvendelse, at derfor staaer jeg her og tager maaffee Bladsen op for en ganske anderledes dygtig Mand. Jeg kan ogsaa forstaae, at det har sin Anvendelse i Henseende til Forbindelsen med den foregaaende Regjering, saaledes, at jeg altid har sluttet mig til dem, som forsvarede enkelte Bestemmelser, idet de sagde: det er afgjort ved en kongelig Resolution, det er en Bestemmelse, der er ældre end Grundlovens Indførelse, eller dog en Consequents deraf, det maa fortsættes, det kan ikke

være anderledes. Og jeg glæder mig derved og ved, at Thinget i det Hele har handlet saaledes. Jeg mener, at det skal staae som et Bidnesbyrd om, at her ikke har været nogen Revolution, men en lovlig Regjeringsforandring, at vi med Samvittighedsfuldhed og Grødhed have sluttet os til vor Forgangenhed, at vi ikke voldsomt have sonderrevet en eneste af de Traade, hvorved den nuværende Tingenes Orden hænger sammen med den foregaaende. Men saa er der endnu en Maade at bruge dette Ordsprog paa, som synes at skulle anvendes her, saaledes nemlig, at har et Ministerium sagt a, saa maa et Thing sige b. Denne Maade at bruge Ordspøget paa kan jeg ikke gaae ind paa. Et Ministerium, som træder frem og forelægger Thinget et Lovforslag med de Ord: i Henhold til disse Oplysninger antager Indenrigsministeriet det for rigtigt, at Den bliver afhændet til Arvefæste — der med de Ord træder frem for Thinget med et saadant Lovforslag, medens man dog deraf aldeles ikke kan faae nogen Oplysning i Henseende til den virkelige Bevæggrund til at foreslaae det Modsaatte af, hvad de Vedkommende have foreslaaet, af hvad Amtmanden har indstillet og Kjøberen tilbød — det giver ved et saadant Lovforslag et Exempel paa, at Indenrigsministeren siger a, og derpaa henvender sig til den lovgivende Myndighed og siger: vil nu Du sige b. Men jeg troer ikke, at det er den rette Maade. Dersom Ministeriet har Myndighed til at afgjøre Sagen, saa at det ikke skylder Nogen Regnskab for, hvorfor det afgjør Sagen paa denne Maade og ikke paa en anden Maade, saa vil Ministeriet handle i Consequents hermed ved at gjøre det Hele færdigt, og saa var jeg ikke kommen til at tale og stemme i denne Sag. Men, naar Ministeren træder frem og siger: vil nu Thinget vedtage, hvad vi have gjort, saa er det ogsaa i sin Orden, at Regjeringen giver en Forklaring over sine Motiver. Der er Noget, der hedder Høiesteretsdomme, og de gives, saavidt jeg veed, uden Motiver. Men jeg troer ikke, at en ministeriel Handling, som Ministeren selv føler, at han bagefter trænger til at faae Bekræftelse paa af den lovgivende Magt, kan være uden Motiver, og Motiverne ere ikke Noget, som man